El medi ambient com a sistema

Completa el text amb les 15 paraules amagades a la sopa de lletres que trobaràs en la pàgina següent!

El medi ambient és un complex _____, constituït per múltiples elements en constant interacció. Comprèn elements biòtics (tota la comunitat d'organismes vius, plantes i animals, que habiten la Terra) i abiòtics (és a dir, compostos orgànics i inorgànics no vius, però necessaris per a la vida, com l'aigua o l'aire, per exemple).

Els éssers _____ constituïm únicament una petita part de tot el sistema i la nostra existència ha estat possibilitada per la interacció equilibrada dels altres elements del sistema, moguts per l'energia solar, al llarg de molts i molts segles d'evolució.
De fet, la _____ podria continuar existint en absència dels éssers humans, però els humans no podríem existir sense ella.

Segons la teoria general de sistemes, els sistemes funcionen com un tot. I, per tant, el _____ dels ecosistemes dependrà de

les propietats i el comportament de cada element del conjunt, alhora que canvis en algun dels components afectaran la resta, i a la inversa. Penseu en el vostre cos. Què passa, quan falla algun òrgan o no funciona correctament? Tota la resta de l'organisme es veu afectat. I és que també nosaltres funcionem com un sistema, una complexa maquinària formada per una gran varietat d'òrgans i teixits.

La problemàtica ambiental actual té el seu origen en la concepció [redacted] d'entendre la nostra relació amb l'[redacted]. Com a conseqüència del desenvolupament tecnològic, l'home ha deixat d'adaptar-se a la naturalesa i, jugant a ser déu, ha intentat dominar-la i manipular-la fins a límits insospitats. En aquest afany de tenir més i més, ha explotat els [redacted] naturals fins a exhaurir-los, ha alterat l' [redacted] natural dels ecosistemes i ha contaminat sòls, llacs, rius i oceans, sense adonar-se que amb les seves accions estava destruint ecosistemes, posant en perill l'existència futura de la mateixa [redacted].

Igual com fan els pulmons maltractats per la nicotina dels fumadors, la [redacted] també ens passa factura i ara, després d'anys de maltractar-la, ha començat a donar senyals d'alarma: [redacted] dels sòls, aire i aigua, destrucció d'hàbitats i ecosistemes, paisatges desolats, [redacted] i problemes per a la [redacted] humana (al·lèrgies, problemes respiratoris, digestius, etc.), entre d'altres. Ens ho hem guanyat a pols. Perquè aquest sistema que és la Terra, del qual els homes i les dones formem part, funciona com una unitat i tot allò que fem a la resta d'elements (vius o no) repercutirà, més tard o més d'hora, sobre nosaltres mateixos. Molts dels danys són [redacted], és cert. Però no tot està perdut si comencem a actuar ara mateix! I la clau està en el desenvolupament [redacted].

Actuem ara, encara som a temps de salvar-nos a nosaltres mateixos!

A	S	R	I	N	I	N	A	E	R	O	M	N	T
C	A	S	N	A	M	U	H	O	N	S	O	N	A
I	R	R	E	V	E	R	S	I	B	L	E	S	E
R	E	A	L	Q	A	T	O	R	E	M	E	R	N
T	C	I	B	E	U	N	I	S	A	L	U	T	R
N	U	I	I	S	U	E	U	T	A	N	B	E	T
E	R	C	N	M	S	L	R	R	H	E	R	Q	H
C	S	T	E	M	E	O	U	A	T	A	S	U	E
O	O	E	T	A	P	T	M	B	L	O	M	I	N
P	S	A	S	M	A	E	R	N	R	A	I	L	T
O	N	C	O	N	T	A	M	I	N	A	C	I	O
R	A	C	S	S	N	M	S	I	S	N	M	B	R
T	B	I	I	S	E	U	T	V	S	I	B	R	N
N	S	S	N	C	S	A	R	E	F	S	O	I	B
A	U	I	R	L	T	U	L	P	E	L	R	S	S

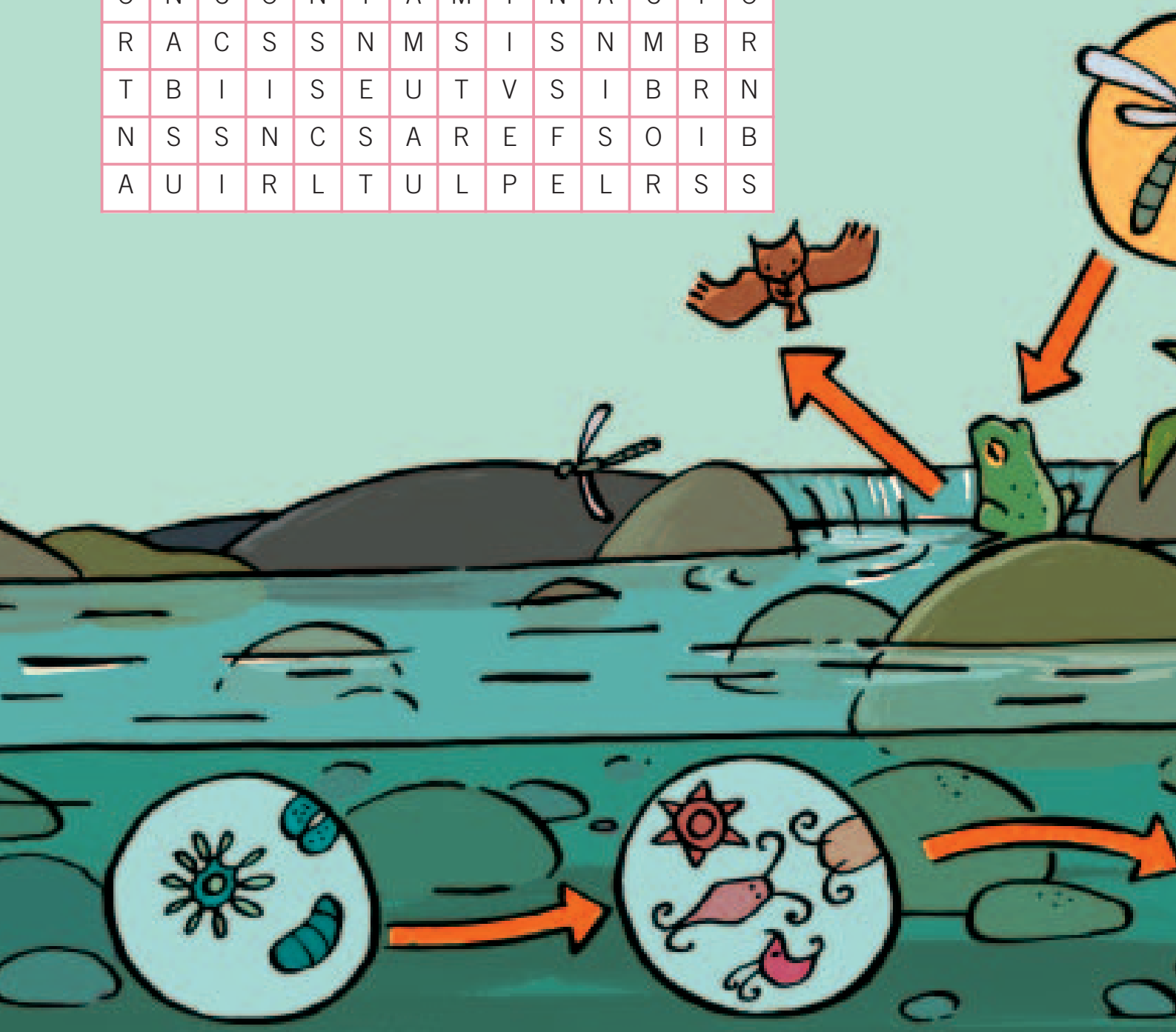

Solucions a les pàgines 173 i 174.